

BRIEVEN UIT DEN VREEMDE

DE GENEESKUNDIGE VERZORGING VAN DE ARABISCHE MINDERHEID IN ISRAËL

De geneeskundige verzorging van het Arabische bevolkingsdeel verschilt in principe in geen enkel opzicht van die welke de bevolking van Israël in het algemeen geniet. Tot voor twee jaar onderhield de regering een afzonderlijke geneeskundige dienst ten behoeve van de Arabieren. Deze is thans afgeschaft, op grond van de overweging dat alle burgers van de staat gelijke rechten en plichten hebben.

Toch moest de regering enkele punten in het oog houden, die samenhangen met speciale sociologische verhoudingen in de Arabische sector. Zo is daar bij voorbeeld een zekere traagheid waar te nemen in het instellen van democratisch gekozen en geleide municipale eenheden; ook is het ziekenfondswezen bij hen nog weinig ontwikkeld. Hierdoor is het Departement voor de Volksgezondheid nog verplicht aan de geneeskundige verzorging der Arabieren extra zorg te besteden.

Ziekenhuis-opneming.

In overeenstemming met het bovengenoemde principe van gelijkheid, zijn alle regeringsziekenhuizen opengesteld voor patiënten van ieder ras en geloof. In deze ziekenhuizen werden in 1951 meer dan 700 Arabische patiënten verpleegd, in 1952 ongeveer 900, en in de eerste 11 maanden van 1953, 820. Gedurende deze 11 maanden kostte een verpleegdag 8 à 9 Israëlsche ponden; aangezien het gemiddelde verblijf 14 dagen duurde, bedroegen de totale kosten der hospitalisatie van Arabieren dus ongeveer Isr. £. 100.000.

Een bijzondere plaats neemt de tuberculose in. In verband met de lange duur der ziekenhuisverpleging bij deze ziekte en de specifieke levenswijze en dieetgewoonten der Arabieren, werd voor Arabische tuberculose-patiënten te Nazareth een regeringsziekenhuis geopend, hoewel ook in andere tuberculose-ziekenhuizen een aantal Arabische patiënten wordt verpleegd. Het Nazareense ziekenhuis bestaat sinds Augustus 1951; tot November 1953 waren er ongeveer 300 patiënten opgenomen geweest, met een totaal van 30.000 verpleegdagen, die tezamen Isr. £. 150.000 kostten.

De geesteszieken onder de Arabieren worden tezamen met de Joodse patiënten verpleegd; in de afgelopen drie jaren waren respectievelijk 10, 13 en 15 Arabieren in de psychiatrische ziekenhuizen opgenomen. Het betrof hier uiteraard langdurige opnemingen. Hetzelfde geldt voor de 3 Arabische lepra-patiënten die in de Hansen-cliniek te Jeruzalem worden verpleegd.

Policlinieken.

De regering heeft geen eigen policlinieken, doch subsidieert de gemeentelijke policlinieken, waar dat nodig is. Tot voor twee jaar bestonden er regeringspoliclinieken in alle Arabische centra. Thans is het subsidiëringssysteem ook voor de Arabieren ingevoerd en zijn dergelijke gemeentelijke policlinieken ingesteld in Shefar'am, Kefar Yassief, 'Oesafiya, Tamra, Aboe-Ghosh, Baqqa-el-Gharbiya, Tira en Daliyat-al-Karmel. De geneeskundige hulp wordt tegen een geringe vergoeding verleend; onvermogensden ontvangen haar gratis. Ook geneesmiddelen worden gratis verstrekt. In de omgeving van Nazareth hebben enkele dorpen nog geen municipale status bereikt; hier wordt de geneeskundige verzorging gegeven door een rondreizende geneeskundige groep. In de gemeenten met gemengde bevolking, zoals Jaffa, Akko, Haifa, Lydda en Ramleh, maken de Arabieren gebruik van de gemeentelijke geneeskundige diensten.

Bedoeïnen.

Rondom Bersheba leiden 12.000 Bedoeïnen nog steeds hun half-nomadisch bestaan. Dank zij de toewijding van de regeringsarts te Bersheba werden zij in de laatste jaren in geneeskundige zin opgevoed, zodat zij thans veelal de moderne geneeskunst verkiezen boven die van hun medicijnmannen en -vrouwen. Er bestaan voor deze woestijnbewoners twee policlinieken, één ten Noorden en één ten Zuiden van Bersheba. Zo nodig worden zij opgenomen in het Hadassah-ziekenhuis te Bersheba. In 1953 werden ruim 6.000 policlinische behandelingen aan Bedoeïnen verstrekt; 93 patiënten werden opgenomen. Het betrof meestal trachoom en andere oogziekten, malaria en darminfecties.

Consultatiebureau's voor zuigelingen en zwangere vrouwen bestaan in vier Arabische centra: Nazareth, Kana, Kama (hier is de bevolking eigenlijk niet Arabisch, doch Tsjerkessisch) en Baqqa-el-Gharbiya.

Personeel.

De regering tracht in de Arabische centra zoveel mogelijk Arabisch personeel te werk te stellen, voorzover althans geschoold personeel uit dit bevolkingsdeel beschikbaar is. Er werken thans ongeveer 50 Arabieren bij het Departement voor de Volksgezondheid; hieronder zijn 2 artsen, 13 verpleegsters, 1 apotheker en 1 röntgen-assistent.

Jeruzalem, Maart 1954

M. J. PERATH

ARTS EN SAMENLEVING

DE INENTINGEN TEGEN DIPHTHERIE EN DE PROPAGANDA
HIERVOOR

DOOR DR. D. HOOGENDOORN, ARTS TE WIJHE (O.)

Terwijl thans in verschillende landen reeds gedurende vele jaren vrijwel de gehele kinderbevolking geregeld tegen diphtherie wordt gevaccineerd en gerevaccineerd, is de toestand in Nederland nog verre van rooskleurig. Terecht lieten zowel prof. Ruys¹ als de Redactie² van dit *Tijdschrift* onlangs een waar-schuwend stem horen.

De diphtheriebacterie, die de laatste epidemie (1940-1948) in Nederland veroorzaakte, trof een bevolking aan, die niet alleen in een achterstand in latente en manifeste immunisatie verkeerde, maar bovendien een veel te gering aantal kunstmatig geïmmuniseerden telde. Destijds hebben wij schattenderwijs vastgesteld welk deel der bevolking per 1 Januari 1942, 1943 en 1944 in de drie aan deze data voorafgaande jaren was ingeënt tegen diphtherie. Deze schattingen werden gemaakt met behulp van gegevens, die bekend waren bij de verschillende Inspecties van de Volksgezondheid, terwijl tevens gebruik kon worden gemaakt van de opgaven, die de gemeentebesturen aan het Departement van Sociale Zaken hadden verstrekt bij het indienen hunner declaraties. Tenslotte had het Rijksinstituut voor de Volksgezondheid ons in staat gesteld na te gaan hoeveel entstof per jaar aan elke gemeente was afgeleverd. Met behulp van deze gegevens werd het ingeënte bevolkingspercentage van het Rijk als volgt geschat:

op 1 Januari 1942	.....	4,4 pct
„ 1 „ 1943	.....	9,7 „
„ 1 „ 1944	.....	13,0 „

Indien men veronderstelt, dat deze vaccinaties uitsluitend op kinderen betrekking hebben gehad, kan het percentage ingeënte kinderen op genoemde data worden gesteld op respectievelijk 15,8, 35,2 en 47,1. Tussen de provincies bestonden in dit opzicht belangrijke verschillen. In Noord- en Zuid-Holland, Zeeland en Overijssel was het aantal ingeënte personen het laagst, terwijl Noord-Brabant, Limburg, Drenthe en Gelderland de hoogste cijfers aanwezen. In geen enkele provincie was het percentage ingeënte kinderen echter hoog genoeg om van een bevredigende vaccinatietoestand te mogen spreken. Groepeert men de gemeenten naar het inwonertal, dan blijkt dat tijdens de beschouwde periode de vaccinatietoestand in de kleine gemeenten niet ongunstig was in vergelijking tot de situatie in de grote steden³.

Uit deze gegevens wordt duidelijk, dat het zelfs tijdens deze zeer sterk stijgende epidemie enkele jaren duurde, voordat een nog betrekkelijk gering bevolkingsdeel was gevaccineerd. Reeds hieruit volgt, dat het niet voldoende is alleen in jaren, waarin een epidemie dreigt, propaganda voor vaccinatie te voeren, maar dat het noodzakelijk is ook in jaren met lage diphtheriecijfers zoveel mogelijk kinderen in te enten.